

Meditatie

Christus Koning

Twee jaar geleden was ik met enkele anderen een weekend te gast in de Priorij De Essenburgh, vlak bij Harderwijk.

Om ons uit te leggen wat hij verstaat onder Norbertijnse Spiritualiteit, nam de prior van de Essenburgh, Klaas Fongers o. praem., ons mee naar de kapel. We waren er tijdens de veertigdagentijd.

Boven het altaar hing een eenvoudig houten kruis met in Griekse letters de woorden Licht en Leven. Normaal hangt er een prachtig kruis van zilver, gemaakt door de Norbertijnse kunstenaar-priester Jan de Kort, die in de Essenburgh woont. Net als het houten kruis, heeft dit kruis gelijke benen.

De verticale balk is even lang als de horizontale. Als de verticale balk staat voor de verbondenheid tussen God en mens, dan staat de horizontale voor de verbondenheid tussen mensen onderling. Het is een mooie gedachte ernaar te streven dat die verbondenheid even sterk zal zijn.

Maar het belangrijkste is de Christusfiguur op het kruis. We zien geen lijdende Christus, die verslagen en passief hangt, maar een koning, fier rechtop met uitgespreide handen. Hier zien we Christus als overwinnaar op de dood, die met zijn uitgespreide handen de gemeente zegent.

Geen lijdzaamheid en verdriet, maar fierheid en kracht die Hij zijn volgelingen in de kapel wil meegeven. “Wij leven vanuit de vreugde van de opstanding”, zei Klaas Fongers daarover. Jezus heeft het lijden overwonnen en geeft zo allen die nu nog in lijden zijn ondergedompeld hoop en moed. Christus is Koning. Met Pasen vieren we dat de dood niet het laatste woord heeft. Christus heeft de dood overwonnen. ‘Heer, onze Heer, hoe machtig is uw naam op heel de aarde. U die aan de hemel uw luister toont.’ Met die woorden bezingt de Psalmist in Psalm 8 Gods grootheid. Bij die gedachte sluit de tekstdichter van Bach’s Johannespassion aan in het openingskoor: ‘Herr, unser Herrscher, dessen Ruhm in allen Landen herrlicht ist!’ Enkele jaren geleden heb ik het voorrecht gehad om in een projectkoor de Johannespassion te mogen meezingen.

Op dat moment kwamen die woorden me extra krachtig over. Krachtig zet het koor in, met driemaal herhaald het woord ‘Herr!’ Hiermee staan we niet aan het begin van een treurig verhaal, het is een krachtig overwinningsverhaal dat hier wordt ingezet.

De Johannespassion eindigt dan ook niet met tranen, zoals het beroemde slotkoor van de Matteuspassion (Wir setzen uns mit Tränen nieder) maar met de constatering dat de hel is afgesloten. Christus graf maakt voor mij de hemel open en sluit de hel af, zingt het koor. Zo plastisch stellen wij ons het Paasmysterie nu niet meer voor, maar de gedachte is dat het kwaad weliswaar nog wel bestaat, maar uiteindelijk geen macht meer heeft.

Die gedachte kan ons nog altijd troost geven en moed om hoop te houden in een wereld die zoveel donkerheid vertoont.

De macht is aan de God van Licht en Leven. Tenslotte klinkt helemaal aan het einde van de Johannes Passion nog een prachtig koraal dat eindigt met de woorden: ‘Heer, Jezus Christus, verhoor mij, ik wil u eeuwig prijzen!’

Ds. Sara Dondorp